

Генотип, бык-производитель, тип, лактация, молочная продуктивность

PLANT-BREEDING-GENETIC ASPECTS OF FORMING OF PRODUCTIVE POTENTIAL OF PRYCARPATTIS TYPE OF THE UKRAINIAN RED-PIED SUCKLING BREED. Lyubinskiy O., Shuplik V, Dikun O., Mazur R., Moskalyuk B., Kolosovskaya T, Bushku O.

The plant-breeding-genetic aspects of forming of productive qualities of cows of desirable type of red-pied suckling cattle of Prycarpattis type are expounded. It is set that the use of different genetic resources was stipulated by forming of highly productive type of suckling cattle. On forming of productive qualities of cows the bulls-sires of the Canadian and German selection had a most influence. The modern level of the productivity in the pedigree herds of Prycarpattis type exposes considerable backlogs of its growth on a prospect.

Genotype, bull-sires, type, lactation, milk production

УДК 636.4.082.062.2

В. Є. МАЗУР, Г. М. ПОДРЕЗКО, Л. А. ЯВТУШЕНКО

Кіровоградський інститут АПВ НААН

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДОБОРУ ТА ПІДБОРУ СВИНЕЙ НА РАННІХ ЕТАПАХ ОНТОГЕНЕЗУ

Досліджено ефективність добору молодняку на ранніх етапах онтогенезу за різними показниками. Вперше використано таку ознаку, як вища жива маса поросят у гнізді на час народження.

Добір, підбір, вища жива маса, великоплідність, кореляція

Вивчення стану племінної справи у свинарських господарствах регіону вказує на недосконалість сучасних прийомів та методів організації селекції, розведення, використання кнурів і свиноматок тощо.

© В. Є. Мазур, Г. М. Подрезко, Л. А. Явтушенко, 2011
Розведення і генетика тварин. 2011. № 45

Суттєві недоліки відмічені стосовно відбору і підбору. Цим складовим племінної роботи належить провідне значення у вирішенні проблеми продуктивності, виробництва м'яса, покращення економічної ефективності галузі [1].

Оцінка зв'язків ознак, за якими здійснюється добір, з розвитком основних господарсько-корисних показників продуктивності свідчить, що жива маса тварин слабко корелює з багатоплідністю ремонтних свинок ($r = + 0,098$), з кількістю молодняку в 2 міс. ($r = - 0,093$), з живою масою однієї голови у 6 міс. — $r = + 0,225$, у 8 міс. — $r = + 0,154$, в 10 міс. — $r = + 0,362$ [7].

Довжина тулубу має зворотній зв'язок з багатоплідністю ($r = - 0,0492$) та з молочністю ($r = - 0,329$), прямий — з кількістю порослят у 2 міс. ($r = + 0,364$), масою одного відлученого поросляти ($r = + 0,049$), в 10 міс. ($r = + 0,0739$, $r = + 0,0812$) відповідно. Останнє вказує на потребу пошуку ознак, які б відрізнялися високим зв'язком з формуванням відтворювальних, відгодівельних і м'ясних якостей.

Дослідження у цьому напрямку виявили існування тісного зв'язку віку порослят на час проведення добору з розвитком основних господарськи корисних показників. Зокрема, високий коефіцієнт кореляції відмічено з рівнем власної багатоплідності — $r = - 0,644$, молочності — $r = - 0,456$, виходом приплоду до двох місяців $r = - 0,563$, розвитком молодняку до відлучення $r = - 0,557$, а також енергією росту на вирощуванні $r = - 0,672$.

Матеріал і методика досліджень. Дослідження проводили на свинях УВБ — 1 та УВБ — 2 племінного заводу «Степове» Кіровоградської с.-г. дослідної станції та радгоспу «Зоря» Кіровоградського району. Продуктивність тварин визначали за кількістю новонароджених і відлучених порослят, їх збереженням та живою масою у віці 60 днів, за скоростиглістю, середньодобовими приростами, а також оплатою кормів. Величини впливу деяких мірних ознак у свинок на основні господарсько-корисні показники встановлювали шляхом кореляційного, дисперсійного та регресійного аналізів.

Результати досліджень. Глибокий аналіз даних досліджень показав, що покращення ефективності добору та підбору стає реальним лише за виконання наступних умов:

➤добір поросят має проводитись безпосередньо на період їхнього народження;

➤ознаки добору свиней повинні бути доступними для всесторонньої оцінки, легкими в облік та тісно взаємопов'язаними з майбутньою продуктивністю;

➤кількість молодняку, який добирається для розмноження, має забезпечувати оптимальне відтворення стада і виключати із селекційного процесу такі трудомісткі операції як регулярне перегрупування свиней та екстер'єрне бракування;

➤у формуванні високого рівня продуктивності важливе значення повинне відводитись спрямованому вирощуванню ремонтного молодняку [5].

Із показників, що визначаються в ранньому онтогенезі, важливе значення належить великоплідності. Згідно з існуючими у свинарстві теоретичними уявленнями ця якість формується у результаті сукупної дії цитоплазматичних факторів кнурів і свиноматок. Аналізом даних зважувань приплодів УВБ – 1 з'ясовано, що великоплідність поросят коливається в межах – від 0,52 кг до 2,0 кг і більше. Серед поголів'я частка особин з живою масою 1 кг і менше складає – 8,1%, 1...1,19 кг – 32,4%, 1,20...1,40 кг – 24,3%, 1,41...1,56 – 18,1%, 1,57...1,77 кг – 8,7%, 1,78 кг і більше – 8,4%. Індекс вирівняності гнізд за розвитком приплоду на час народження сягає – 8,15 бала, коефіцієнт мінливості $C_v=14,41\%$.

Вивчення ефективності добору та біологічних особливостей тварин з різною великоплідністю показало, що дана якість не має суттєвого впливу на формування рівня відтворювальної здатності у потомків. В експерименті практично не було відмічено зростання багатоплідності і кількості поросят на час відлучення.

Достеменно виявився вплив великоплідності на ріст та розвиток поросят, відгодівельні і м'ясні якості. Покращення цього показника у межах 1,0...1,9 кг сприяло зростанню живої маси

молодняку при відлученні на 7,3%, скоростиглості – на 4,6%, рівня добових приростів – на 2,7%, оплати кормів – на 3,1% [6].

Не встановлено також існування прямого впливу на продуктивність маток, відібраних на ранніх етапах онтогенезу, промірів тіла, багатососковості, часу народження. Перевершення за відтворювальними якостями відмічено у середніх за промірами, кількістю сосків та часом народження особин. Вони у порівнянні з аналогами контрольної групи характеризувалися на 2,8% вищою багатоплідністю, на 3,8 % – молочністю, на 1,1% – кількістю поросят при відлученні і живою масою одного поросяти.

Аналіз компонентів фенотипової дисперсії вказує на регулярну появу в популяціях свиней генетично стабілізованих особин, у яких спостерігаються суттєві відхилення від загальноприйнятої норми динаміки величин індивідуальної варіації росту, розвитку, відтворювальних, відгодівельних та м'ясних якостей. Частота появи генетично стабілізованих тварин коливається від 0,6 до 5,3%.

Групування маток за ознаками продуктивності чи біологічними особливостями, стосовно яких спостерігається порушення, стало підставою для виділення наступних типів ознак:

- однаковий рівень продуктивності за весь період використання свиноматок;
- прояв надвисокого рівня багатоплідності – 14 і більше голів;
- порушення закономірності досягнення вищого рівня багатоплідності свиноматками.

Дослідження свідчать (табл.1), що піддослідні тварини, характеризуються багатоплідністю на рівні 10,8...13,0 гол., молочністю – 51,3...69,1 кг, кількістю відлучених поросят – 9,4...12,0 гол., масою одного поросяти на 60-й день – 16,2...18,0 кг, збереженням молодняку в підсисний період – 86,5...92,3%.

Вивчення ефективності добору поросят на ранніх етапах індивідуального розвитку від генетично стабілізованих тварин показало, що потомки маток з однаковою рівною продуктивністю мали достатньо високу багатоплідність – 11,5 гол., мо-

лочність — 54,2 кг, кількість відлученого молодняка — 10,3 гол., живу масу одного поросяти при відлученні — 17,7 кг.

1. Рівень відтворювальних якостей свиней з відхиленнями у розвитку продуктивності, $M \pm m$

Ознака	Кількість свиноматок гол.	Багатоплідність, голів	Молочність, кг	У два місяці			Збереженість поросят
				кількість поросят, гол.	маса 1 поросяти, кг	маса гнізда, кг	
Однакова рівна продуктивність за період використання	10	11,7±0,08	61,2±3,18	10,3±0,07	17,7±0,36	182,3±6,23	88,0
Суперплодючість	15	12,1±0,11	60,4±4,26	10,5±0,15	16,2±0,48	170,1±7,24	86,7
Різні строки прояву максимальної багатоплідності:							
по 1 опоросу	10	12,5±0,14	63,3±3,38	11,3±0,11	16,3±0,40	184,5±6,83	90,4
по 2 опоросу	10	13,0±0,16	69,1±4,82	12,0±0,15	17,8±0,44	213,6±7,11	92,3
по 3 опоросу	10	12,6±0,14	62,7±3,8	10,9±0,14	17,6±0,51	191,8±5,82	86,5
по 4 опоросу	10	12,3±0,12	62,3±3,12	11,4±0,09	17,8±0,39	202,9±6,28	92,7
по 5 опоросу	10	12,0±0,17	57,4±4,26	10,6±0,11	18,0±0,36	190,8±6,24	88,3
Зміщення співвідношення статі:							
-70% і > кнурці	20	10,8±0,09	51,3±4,17	9,6±0,16	17,4±0,41	167,0±7,18	88,9
-70% і > свинок	15	11,5±0,16	56,2±3,84	10,3±0,14	17,2±0,40	177,2±6,29	89,6
-50% кнурців	20	10,9±0,11	52,2±3,65	9,4±0,11	17,7±0,42	166,4±7,34	86,2

Значний рівень продуктивності (11,0...11,4 гол., 52,6...53,4 кг, 9,5...9,6 гол., 15,9...16,8 кг відповідно) відмічено у свинок від суперплодючих особин та маток з різним строком досягнення максимальної багатоплідності. Ці тварини за числом новонароджених поросят переважали контрольну групу на 4,6...11,8%, за молочністю – на 1,7...2,7%, за виходом відлученого молодняку – на 11,0...6,7%, за середньою живою масою однієї голови при відлученні – на 1,8...0,6%.

Порівняльний аналіз свідчить, що свинки від генетично стабілізованих тварин мали нижчу продуктивність, ніж матері, а також характеризувалися надзвичайно низьким успадкуванням ознак, яке коливалося від $h^2 = 0,041$ за багатоплідністю до $h^2 = 0,084$ – за кількістю поросят у два місяці.

На наш погляд, ці ознаки у тварин виникають у результаті випадкового накопичення корисних генів, тому добір за ними буде малоефективним. Наразі інтенсивна експлуатація таких особин і їхніх потомків у технологічних процесах створить добрі передумови для нарощування виробництва поросят і на цій підставі свинарської продукції.

Серед показників, які мають добре вираження у ранньому онтогенезі, знаходиться статевий диморфізм, який відіграє важливу роль у покращенні пристосувальних можливостей популяції і є підставою для збільшення спадкової мінливості [4]. Одним із його проявів є зміщення співвідношення статі новонароджених тварин в той чи інший бік від очікуваного – 1:1.

Вивчення ефективності відбору на ранніх етапах онтогенезу поросят від свиноматок з переважанням однієї із статей у гніздах показало, що кращим рівнем відтворювальної здатності характеризувалися особини, які походили з варіантів, де частка кнурців була вищою – 70,0%: багатоплідність – 11,2 гол., молочність – 53,8 кг, кількість відлучених поросят – 10,6 гол.

У цій групі різниця за кількістю новонародженого молодняку, порівняно з аналогами на контролі, дорівнювала 6,7...8,7%, за молочністю – 2,7...3,8%, за виходом молодняку до відлучення – 9,3...15,2%, за масою однієї голови в 60 днів – 1,0...14,8%.

За відгодівельними якостями перевагу мали тварини з приплоду, в якому суттєвішу частку становили самки (72,0%). При цьому, вік досягнення маси 100 кг сягав 203,7 дня, середньодобові прирости – 689,8 г, витрати кормів на 1 кг приросту – 4,02 к. од.

Детальним аналізом даних розподілу молодняку за розвитком виявлено існування такої ознаки, як вища жива маса поросят у гнізді на час народження. Інформаційно-статистичне опрацювання матеріалів експериментів показало, що вона характеризує перерозподіл «сукупного генотипу». У такій системі мінімальні і максимальні значення відображають межі його дії [3].

Абсолютна величина вищої живої маси у приплоді коливалася від 1,0 до 2,0 кг. Загалом, від врахованої нами кількості опоросів у 19,5% випадків ця ознака знаходилась у межах – 1,0...1,2 кг, та 2,0 кг і більше, у 80,5% – 1,3...1,7 кг.

Коефіцієнт варіації вищої живої маси у свиноматок сягав 12,9%. На його абсолютну величину значною мірою впливав рівень багатоплідності тварин (21,43%, фактор А), взаємодія багатоплідності і живої маси свиней на 5 день після опоросу (75,0%, фактор АВ), багатоплідності і живої маси на час першого парування (65,7%, фактор АС). Ефекти дії для всіх досліджуваних чинників були вірогідними. Успадкування ознаки середнє і складало $h^2 = + 0,35$.

Експериментально підтверджено наявність суттєвого зв'язку вищої живої маси поросят з індивідуальною наступною продуктивністю. Збільшення значення показника з 1,0 до 1,9 кг і більше спричиняло достеменно поліпшення багатоплідності маток на 1,1 гол. (табл. 2), молочності – на 8,5 кг, кількості відлученого молодняку – на 1,3 гол. (+ 10,4%, + 15,9%, + 14,8%, + 7,5%, + 23,4% відповідно).

Зміна вищої живої маси приплоду в цих межах також супроводжувалась покращенням відгодівельної здатності. Скоростиглість свиней зростала на 13,5 дня, енергія росту – на 54,1 г, оплата кормів – на 0,18 к. од. Різниця за середньодобовими приростами вірогідна і складала 10,1%. Коефіцієнти

кореляції між цими ознаками високої, позитивні і становлять $r = +0,610\dots r = +0,830$.

2. Продуктивність свиноматок залежно від показника вищої живої маси у гніздах, де вони народилися, $M \pm t$

Показники вищої живої маси, кг	Кількість свиноматок, гол.	Багатоплідність, голів	Молочність, кг	Кількість відлучених поросят, голів	Маса 1 поросяти, кг	Маса гнізда, кг	Збереженість поросят до 2 місяців, %
1,1 (конт- роль)	15	10,6±0,11	53,3±3,68	8,8±0,08	15,9±1,79	139,9±9,03	83,0
1,2	20	10,8±0,09	54,1±4,12	9,7±0,07***	17,6±1,64	170,7±8,64	89,8
1,3	20	11,0±0,12	55,3±4,38	9,7±0,07	17,8±2,22*	172,7±9,11	88,2
1,4	20	11,3±0,14	60,1±5,22*	9,9±0,09**	18,0±2,48	184,1±10,28	87,6
1,5	20	11,5±0,14	61,5±5,46*	10,0±0,11*	18,1±3,2	181,0±10,33	86,9
1,6	17	11,2±0,21	58,6±3,70	9,9±0,09*	16,8±3,01	166,3±11,21	86,8
1,7	15	11,6±0,11	60,0±4,25*	10,0±0,09*	17,0±3,0	170,0±10,12	86,2
1,8	20	11,3±0,08	57,4±2,1	10,2±0,11*	16,8±3,55	171,4±10,5	87,9
1,9 і більше	15	11,7±0,15***	61,8±4,63**	10,1±0,11*	17,1±4,24	172,7±7,38	86,3

* $P < 0,05$; ** $P < 0,01$; *** $P < 0,001$.

Отже, нами вперше виявлено і використано таку ознаку, як вища жива маса поросят у гнізді на час народження. Експериментально доведено, що вона має тісний взаємозв'язок з майбутньою продуктивністю, тому добір молодняку на ранніх етапах онтогенезу за її значенням є ефективним і забезпечує отримання кращого рівня відтворювальних, відгодівельних та м'ясних якостей.

Встановлено існування наступних особливостей: 1) у низькопродуктивних свиноматок гнізда на час народження характеризуються високою вирівняністю і великоплідністю поросят, проте меншим рівнем показника вищої живої маси; 2) навпаки, за високої багатоплідності гнізда у тварин не ви-

рівняні, з нижчою великоплідністю поросят, але відрізняються більшими показниками вищої живої маси.

На підставі результатів та висновків досліджень обґрунтовано новий напрямок покращання продуктивності свиней шляхом добору ремонтного молодняку на ранніх етапах онтогенезу. В його основу покладено особливості успадкування та залежності між вищою живою масою у гнізді поросят і основними господарськи корисними показниками. Для здійснення ефективної селекції за цією ознакою розроблено декілька формул. Перша – сумарний коефіцієнт удосконалення свиней :

$$G = n \times \sqrt{Sf}, \quad (1)$$

де n – кількість народжених поросят, гол.; Sf – фактичний показник вищої живої маси у гнізді на час народження, кг.

Друга – коефіцієнт прогнозування рівня максимальної живої маси поросят у гнізді на час народження :

$$Sp = \sqrt{Sf} \times h^2 \times 10, \quad (2)$$

де Sp – прогнозований показник вищої живої маси у гнізді поросят на час народження, кг; Sf – фактична вища жива маса новонароджених поросят у гніздах матерів, кг; h^2 – коефіцієнт успадкування, 10 – емпірично розрахований коефіцієнт.

Третя – коефіцієнт прогнозування можливої продуктивності свинок, відібраних на ранніх етапах онтогенезу за вищою живою масою поросят у гніздах:

$$Pc = 10 \times \sqrt{Sf}, \quad (3)$$

де Pc – рівень майбутньої продуктивності, гол.; Sf – фактичний показник вищої живої маси у гнізді поросят на час народження, 10 – емпірично розрахований коефіцієнт.

З метою пошуку раціональної форми утримання, яка б сприяла формуванню бажаної норми реакції організму у поросят порівнювали різні способи їхнього вирощування у підсисний період. Перший – у власних гніздах, другий, третій – у власних гніздах, але за умови зменшення кількості припло-

ду, відповідно, до 8 та 4 гол., четвертий – під свиноматками-годувальницями (табл. 3).

3. Вплив способу вирощування на продуктивність поросят, $M \pm t$

Метод вирощування молодняку, групи	Кількість свиноматок, гол.	Продуктивність свиноматок				
		багато-плідність, голів	молоч-ність, кг	у два місяці		
				кількість поросят, голів	маса 1 поросяти, кг	маса гнізда, кг
Контрольна. У власних гніздах	20	10,8±0,11	53,9±6,12	9,3±0,1	16,8±3,04	156,2
Дослідна I. У власних гніздах (скорочених до 8 голів)	24	11,7±0,09	60,8±3,6*	10,6±0,1*	17,5± 2,46***	185,5
Дослідна II. У власних гніздах (скорочених до 4 голів)	20	10,6±0,12	51,6±4,18	9,8±0,08	18,0± 3,22*	176,4
Дослідна III Під свиноматками-годувальницями (по 6 голів)	24	11,0±0,16	52,5±6,24**	10,0±0,15	18,1 ±2,18*	181,0

Примітка. * $P < 0,05$, ** $P < 0,01$, *** $P < 0,001$.

Досліджено, що за відтворювальними якостями перевагу (+8,3...+18,8%) мали особини, які утримувались у зменшених до 8 гол. гніздах. У них багатоплідність складала 11,7 голови, молочність – 60,8 кг, кількість відлучених поросят – 10,6 гол., маса одного поросяти у 60 днів – 17,5 кг.

Вищі відгодівельні якості отримані у поросят, які походили від тварин вирощених у скорочених до 4 гол. гніздах. У цьому варіанті вік досягнення живої маси 100 кг складав 189,5 дня, середньодобовий приріст – 715,2 г, оплата кормів – 3,75 к. од.

Прояв спадкових якостей свиней тісно пов'язаний із задоволенням їхніх життєво важливих функцій і багато у чому залежить від вибору методів годівлі й утримання [2]. В експериментах продуктивність поросят, яким за 60 днів підсисного періоду згодовували 4,0 кг незбираного коров'ячого молока, 22 кг перегону, 18 кг концкормів та кормів тваринного походження, а також 5,0 кг кормових буряків була на середньому рівні.

Позитивний вплив на покращення відтворювальних та відгодівельних якостей мало включення до набору кормів сої або високобілкової сумішки (34% — сої, 33% — гороху, 33% — сухого перегону) у кількості 10,0...20,0% від загальної поживності раціону. Це сприяло збільшенню вмісту протеїну у розрахунку на 1 к. од. до 127,3...133,8 г. В таких умовах рівень багатоплідності свиноматок зростав на +6,7...+10,5% (у порівнянні з контролем), збереженість приплоду до відлучення – на +7,6...+15,2%, добові прирости свиней – на +10,8...+12,9%.

Висновки. Проведені дослідження стали підставою для теоретичного обґрунтування доцільності перенесення добору тварин на ранні строки онтогенезу.

Виявлено нову ознаку, яка характеризується істотним зв'язком з рівнем розвитку основних господарськи корисних ознак і проявляється на ранніх етапах онтогенезу, – вищу живу масу новонароджених поросят у гнізді.

Добір ремонтного молодняку за вищою живою масою при народженні дає можливість для високого рівня реалізації генетичного потенціалу, покращання на цій основі відтворювальних та відгодівельних якостей на 7,5...23,4%.

Запропоновано спосіб вирощування поросят у власних, скорочених до 4–8 гол. гніздах і годівлі молодняку з більш високим, проти існуючих норм, рівнем протеїну у раціонах.

1. *Березовский, Н. Д.* Селекционно-генетические методы повышения продуктивности свиней на Украине / Н.Д. Березовский // Преобразование генофонда пород. — К.: Урожай, 1990. — С.181–186.

2. *Кабанов, В. Д.* Повышение продуктивности свиней / В. Д. Кабанов — М.: Колос, 1983. — 256 с.

3. *Данч, С. С.* Некоторые вопросы контрольного откорма свиней / С.С.Данч// Повышение эффективности свиноводства: сб. науч. тр. ВАСХНИЛ. — М.: Агропром-издат, 1991. — С. 65–69.

4. *Медведев, В. А.* Селекция свиней / В.А. Медведев // Новые методы селекции и биотехнологии в животноводстве. К., 1991. — С. 143–145.

5. *Маломуж, З. О.* Продуктивність різних генотипів свиней при розведенні в чистоті, схрещуванні та гібридизації / З. О. Маломуж, В. Є. Мазур // Свинарство. — К.: Урожай, 1997. — Вип. 53. — С. 30–33.

6. *Меркурьева, Е. К.* Биометрия в животноводстве / Е. К. Меркурьева — М.: Колос, 1964.—310 с.

7. *Сравнительная оценка различных методов определения комбинационной способности линий и семейств свиней в условиях племзавода / А.И. Хватов [и др.] // Вісн. аграр. науки Причорномор'я. — 2002. — Спецвыпуск 3 (17). — С.134–138.*

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ОТБОРА И ПОДБОРА ПОРОСЯТ НА РАННИХ ЭТАПАХ ОНТОГЕНЕЗА. Мазур В. Е., Подрезко Г. Н., Явтушенко Л. А.

Исследованы вопросы улучшения продуктивности свиней. Установлено, что более высокого уровня реализации генетического потенциала возможно достичь в результате перенесения отбора и подбора поросят на ранние сроки онтогенеза и организации выращивания ремонтного молодняка в сокращенных до 4–8 поросят гнездах на рационах с повышенным обеспечением протеином и минеральными веществами.

Выявлен новый признак, который имеет существенную взаимосвязь с уровнем развития основных хозяйственно-полезных качеств и проявляется на ранних этапах онтогенеза, — высший живой вес поросят в гнезде при рождении.

Отбор, подбор, высший живой вес, крупноплодность, корреляция

EFFICIENCY OF SELECTION AND SELECTION OF PIGLETGS ON THE EARLY STAGES OF ONTOGENESIS. V. E. Masur, G. N. Podrezko, L. A. Yavtushenko

The questions of improvement of pigs are explored. It is set that more high of realization of genetic information one can attain in result of transference

of selection of piglings on the early lines of ontogenesis and organization of bring up of repair sapling in brief to six – eight heads nests on ration with the promoted providing by protein and mineral matters.

A new sign which provides high efficiency selection is exposed is index of higher living mass in the nest of piglings at birth.

Selection, early stages of ontogenesis, productivity, reproductive and fattenings qualities

УДК 636.4.082.454.3:591.463.1

**Н. А. МАРТИНЕНКО, В. Ф. КОВАЛЕНКО,
О. А. БІНДЮГ, С. Г. ЗІНОВ'ЄВ, А. В. БАЗАЛЕВИЧ**

Інститут свинарства ім. О. В. Квасницького НААН

ОРИГІНАЛЬНА МЕТОДИКА ПРОГНОЗУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ШТУЧНОГО ОСІМЕНІННЯ СВИНОМАТОК ЗАМОРОЖЕНО- ВІДТАЛОЮ СПЕРМОЮ

Досліджено заморожуваність та функціональну активність спермійв кнурів плідників in vitro та in vivo у взаємозв'язку з їхньою запліднюючою здатністю. Встановлено вплив різних режимів еквілібрації на заморожуваність статевих клітин кнура. Розроблено новий метод прогнозування результатів штучного осіменіння свиноматок заморожено-відталою спермою.

Сперма, кріоконсервація, штучне осіменіння, функціональна активність спермійв

У розвитку галузі свинарства найбільше значення має інтенсивність відтворення поголів'я, яке вирішується, як правило, з широким застосуванням штучного осіменіння тварин,

© Н. А. Мартиненко, В. Ф. Коваленко,
О. А. Біндюг, С. Г. Зінов'єв, А. В. Базалевич, 2011
Розведення і генетика тварин. 2011. № 45